אש קודש — אמור

וספרתם לכם ממחרת השבת וכו', וכידוע מגמרא (מנחות ס"ה) שאין הצדוקים מודים שהכונה הוא ממחרת יו"ט, ונבין נא מה מרמז לנו בזה שקרא הפסוק כאן יו"ט בשם שבת.

ואפשר כי איתא בגמרא ע"ז כ"ט ע"ב שאל ר' ישמעאל את ר' יהושע וכו' א"ל מפני מה אסרו גבינות נכרים וכו' השיאו לדבר אחר, אמר לו ישמעאל אחי היאך אתה קורא כי טובים דודיך מיין או כי טובים דודייך, א"ל כי טובים דודייך, א"ל אין הדבר כן שהרי חברו מלמד עליו וכר, ואמרו בגמרא שגזרה זו שאסרו גבינות העכו"ם בתוך הי"ב חודש היתה, וגזרה טרם שנתמלא לה י"ב חודש, אין מגלין טעמה מפני שאפשר יקיל מי בה כשלא יסכים לטעמה ואחר יב"ח שכבר נתפשטה הגזרה בישראל כבר מגלין טעמה, והשיאו לד"א שר' ישמעאל אמר שהקב"ה אומר לכנסת ישראל כי טובים וכו', ואמר לו ר' יהושע שכנסת ישראל אומרת להקב"ה ערבים עלי דברי דודיך היינו דברי סופרים (חכמים) יותר מיינה של תורה ע"ש.

ונבין נא אם אין מגלין טעם גזירה קודם יב"ח למה שאל ר' ישמעאל כששמע מגזרה חדשה זו, ואם רק לעצמו שאל ולאחרים לא יגלה, למה לא אמר לו, כי כמו שמותר לו לד' יהושע לדעת מותר לו גם לר' ישמעאל לדעת, ולמה דוקא לפסוק ולדרש זה השיאו, הגמרא אומרת משום שכוונתו היתה על ראשית הפסוק, ישקני וכו', ונבין נא למה אמר לו את סוף הפסוק ולא את תחילתו.

אבל את מצוות ד' מן התורה אנו עושין בחקה, אף את המשפטים לא משום השכל שאנו מבינים בהן עושין רק כדי לקיים את גזרת המלך כמ"ש בספה"ק משא"כ הגזרות דרבנן שהן משמרת למשמרת, לכאורה רק כאשר יודע האיש את טעמה של הגזרה תהיה עשיתו מצוה, ולא כשאינו יודע, כיון שע"פ פשוט, היא בעצמה אינה מצוה, ורק כדי לשמור את המצוה דאורייתא, וכיון שאין הוא יודע טעמה, שהוא כדי להשמר מדבר של דאורייתא, איך נאמר שיקיים, אבל זה אינו, כי ד' מלמד תורה לעמו ישראל ולא מלמד לבד רק גם נותן להם התורה, שנתן התורה לישראל עד שמעתה גם ישראל יכולים לעשות מצוות, כי המצוות דאורייתא הן אברין דמלכא, וכיון שישראל נאחזין בגופא דמלכא וקב"ה ואורייתא וישראל חד לכן רצונם דעתם ונשמתם כשקשורין בהקב"ה יכולין גם הם להעשות מצוות, וכמו שאמרה הגמרא (ר"ה דף כ"ה) אתם אפילו שוגגין אתם אפילו מזידין, וגם אמצוות דרבנן מברכין אשר קדשנו במצוותיו, וגם אמרנו כבר שמזה רואין שהגם שמתחילה כשעושין החכמים את הגזרות, בשביל המצוות דאורייתא הן, מ"מ אחד שצוו אותנו הן בעצמן נעשות מצוות, כי ביו"ט שני של גליות אף שעתה אנו בקיאין בקביעא דירחא מ"מ אנו עושים יו"ט שני ואין מניחים תפילין ביום הזה, שהוא מצוה דאורייתא, מפני שכיון שהחכמים תקנו את היו"ט שני, נעשה בעצמו מצוה, אף שמתחילה רק משום ספיקא דיומא עשהו.

ואפשר זהו ג"כ נרמז בגמרא הנ"ל, שר' ישמעאל רצה שיגלה את טעם הגזרה שאסרו גבינת העכו"ם, כי באם לא ידעו העם את טעם הגזרה אין מקיימין את המצוה בשלימות כנ"ל, ואמר לו ר' יהושע מהפסוק כי טובים דודיך מיין ערבים עלי דברי סופרים יותר מיינה של תורה, והדברי סופרים לא מפני השמירה לדברי תורה לבד הם מצוות רק מעצמן נעשים מצוות עד שערבים יותר מיינה של תורה לכן גם כשלא ידעו טעמן, מצוה בשלימות הן עושין.

וכן הוא בכל איש ישראל לפי ערכו ומצבו בעבודה, מדעתו רצונו ונפשו נעשה מצוות, ובשם כ"ק אא"ז הרה"צ והקדוש זצוקללה"ה ממאגלניצא איתא שגם הכוונות שעושה לו איש הישראלי לעצמו לכוון, כונות טובות הן עכ"ל הק', היינו שמי שאינו יודע לכוון כוונת האר"י זצוקללה"ה כשמכוון מלבו ונפשו לד' כפי דעתו ורצונו כוונות טובות הן, והכל תלוי כפי התבטלותו לד', אם נתבטל אליו יתי יותר אז נעשה עצמותו יותר אלוקית עד שממנו נעשה מצוות, לכן כשח"ו נעשה עת צרה ליעקב, ומתפלאים אנו איזה טובה יוצא מזה, הלא אדרבה אין עוסקין בתורה כפי שעסקו, ועוד שמצוות אין מכוין לעשות כפי שעשו, אבל כיון שמתבטלין אז יותר להקב"ה, וגם רואין שאין מי שיושיענו בלתי הקב"ה, לכן מההתבטלות הזאת מתקרבים אליו יתי עד שכל מעשם דיבורם ומחשבותם לד' נעשה מצוות, היינו כשעושים כל מה שאפשר להם לעשות.

והנה גם בכל המצוות אומרים אשר קדשנו במצוותיו, אבל בספירת העומר מקדשין א"ע בפרטיות בז' מדות, ובפרטי פרטיות ז' מדות שבכל ספירה מצוה למימנא שבועי ומצוה למימנא יומי, ז' הימים שבכל שבוע, והכל לקדשנו, לכן מזה כל עצם הישראלי נעשה מצוה, וע"ז מרמז שלענין הספירה נקרא יו"ט שבת, יו"ט ישראל מקדשין ושבת קביעא וקיימא שד' מקדשו, מקדש השבת, וע"י התקדשנו בספירה נקרא גם היו"ט שאנו מקדשין בשם שבת.